

Geoffrey A. Landis – Procházka na Slunci

Piloti říkají, že dobré přistání je každé přistání, od kterého můžete odejít po svých.

Sanjiv by možná přistál lépe, kdyby byl naživu. Trish se tedy snažila, jak jen mohla. Když se vzaly v úvahu všechny podmínky, bylo to mnohem lepší přistání, než jaké mohla očekávat.

Titanové vzpěry tenké jako tužka nebyly stavěny na to, aby vydržely tlak při přistání. Stěny modulu se zmuchlaly a rozervali, vybavení kabin bylo rozprášeno po čtverečním kilometru měsíčního povrchu. Pár okamžiků před dopadem si vzpomněla, že musí odhodit palivové nádrže. K explozi tedy nedošlo, ale ani sebelepší přistání by nedokázalo uchránit Moonshadow od zničení. V děsivé tichosti se křehká loď promáčkla a roztrhla jako odhozená hliníková plechovka.

Pilotní modul se uvolnil, odtrhl se od zbytku lodi a dopadl na stěnu kráteru. Když se přestal pohybovat, Trish rozepnula pásy, které ji držely v pilotním křesle, a pomalu dopadla na strop. Zorientovala se v odlišné gravitaci, našla nepoškozenou EVA soupravu pro přežití a připnula si ji na skafandr. Pak se rozšklebenou dírou v modulu vyškrábala ven na světlo.

Stála na šedém měsíčním povrchu a rozhlížela se. Její stín sahál do daleka, kaluž inkoustově černé, vytvářející neskutečně protáhlý lidský obrys. Krajina byla absolutně holá, vyvedená v šedých a černých odstínech. "Parádní pustina," zašeptala. Za jejími zády se slunce ukládalo za horský hřeben a jeho paprsky se třpytily na úlomcích titanu a oceli, roztroušených po planině kolem.

Patricia Jay Mulliganová se rozhlédla po mrtvé měsíční krajině a snažila se zadržet slzy.

To nejdůležitější nejdřív. Z rozbité kabiny vytáhla ven vysílačku a vyzkoušela ji. Nic. Nebylo divu; Země byla za horizontem a nad místem havárie se žádné kosmické lodě nenacházely.

Po chvíli hledání našla Sanjiva a Theresu. V nízké gravitaci byla jejich těla absurdně lehká a dala se snadno nést. Bylo zbytečné snažit se je pohrbit. Usadila je do mezery mezi dvěma kameny, tváří ke slunci, k západu, tam, kde se pod vrcholky černých hor skrývala Země. Snažila se najít ta správná slova, která by pronesla, ale nedařilo se jí to. Nakonec řekla: "Sbohem, Sanjive. Sbohem, Thereso. Přála bych si - přála bych si, aby to všechno dopadlo jinak. Je mi to líto." Její hlas byl sotva slyšitelným šepotem. "Buďte sbohem."

Snažila se nemyslet na to, jak brzy se k nim asi připojí.

Přinutila se přemýšlet. Co by teď udělala její sestra? Přežila by. Karen by určitě přežila. Tak za prvé: body k dobru. Byla živá a jako zázrakem nezraněná. Její skafandr byl plně funkční. Záchraná jednotka fungovala na sluneční kolektory; má zásobu vzduchu i vody na tak dlouho, dokud bude svítit slunce. Mezi troskami našla dostatečné množství potravinových balíčků k tomu, aby netrpěla hladem.

Za druhé: volání o pomoc. V tomto případě byla pomoc čtvrt miliónu mil za horizontem. Potřebovala by výkonnou anténu, postavenou na horském vrcholu, z něhož by byla Země na dohled.

V paměti svého počítače měl Moonshadow ty nejlepší mapy Měsíce, jaké kdy byly pořízeny. To všechno bylo ztracené. V lodi byly i jiné mapy, rozetuté kdesi mezi troskami. Podařilo se jí nalézt jen podrobnou mapu Maře Nubium - k nepotřebě - a malý glóbus, používaný jako index. S tím už se dalo něco dělat. Pokud to mohla odhadnout, dopadla někde poblíž východního okraje Mare Smythii. Pohon v dálce by mohlo být okrajem moře a s trochou štěstí by z něj mohl být výhled na Zemi.

Zkontrolovala si skafandr. Na povrch se solární kolektory na zádech roztáhly do plné plochy jako křídla nějaké přerostlé vážky a zaleskly se duhovými barvami, jak se natáčely směrem ke slunci. Ověřila si, že všechny systémy jsou v pořádku, a vyrazila.

Zblízka se ukázalo, že úbočí hor není tak strmé, jak se zdálo od místa dopadu. V nízké gravitaci bylo šplhání jen nepatrně obtížnější než chůze, ačkoliv dvoumetrová anténa jí

narušovala rovnováhu. Trish si oddechla, když s vrcholku spatřila na horizontu stříbřitě modrý srpeček. Hory na protější straně údolí byly ale ještě ve stínu. Posunula si anténu na rameni a vydala se přes další údolí.

Při pohledu ze sousedního hřebenu už byla Země dobře viditelná, modrobílý mramorový kotouč, napůl skrytý za horami na obzoru. Usadila anténu na trojnožku a s obavami promluvila do mikrofonu. "Haló? Zde astronautka Mulliganová z Moonshadow. Tísňové volání. Opakuji, tísnové volání. Slyšíte mě?"

Stiskla knoflík příjmu a čekala na odpověď, ale neslyšela nic než jemine šumění statických poruch od Slunce.

"Zde astronautka Mulliganová z Moonshadow. Slyšíte mě?" Na chvíli zmlkla. "Moonshadow čeká na příjmu! Tísňové volání."

"-shadow, zde ženevská centrála. Slyšíme vás slabě, ale bez poruch. Zůstaňte na příjmu." S úlevou zhluboka vydechla. Ani si neuvědomila, že má zadržný dech.

Po pěti minutách se Země dostala mimo dosah antény. Mezitím - poté, co na Zemi strávili překvapivou zprávu, že z Moonshadow někdo přežil - se dozvěděla bližší informace o své situaci. Moonshadow dopadl blízko hranice světla a stínu, na samý okraj osvětlené strany. Měsíční rotace je pomalá, ale neodvratná. Za tři dny slunce na místě, na němž se nachází, zapadne. Na Měsíci není žádný úkryt, kde by mohla přežít těch čtrnáct dní měsíční noci. Její kolektory potřebují sluneční paprsky k tomu, aby obnovovaly ve skafandru kyslík. V troskách nenašla žádnou další nádrž s kyslíkem, ani žádné baterie, které by mohly kolektory nahradit. A do setmění se k ní žádná záchranná výprava nedostane.

Příliš mnoho špatných zpráv.

Seděla tiše, hleděla přes rozeklanou planinu k slabé modré záři na obzoru a přemýšlela.

Po několika minutách se dostala do dosahu antény v Goldstone a vysílačka ožila. "Moonshadow, slyšíte mě? Haló, Moonshadow, slyšíte mě?"

"Zde Moonshadow."

Stiskla příjem a čekala dlouhé vteřiny, než její zpráva dorazí na Zemi.

"Moonshadow, zde Roger. Oznamujeme vám, že nejbližší okno pro přistání záchranné mise je za třicet dnů. Vydržíte tak dlouho?"

Chvilí o tom uvažovala a pak řekla: "Zde astronautka Mulliganová z Moonshadow. Budu na vás čekat. Ať už tak či tak."

Čekala, ale odpověď nepřišla. Vysílač na Goldstone se nemohl tak rychle dostat mimo dosah. Prohlédla vysílačku. Když otevřela kryt, všimla si, že tištěné obvody energetického zdroje jsou nepatrně poškozené nárazem, ale nezdálo se, že by byly nějaké spoje přerušené, nebo uvolněné součástky. Udeřila do vysílačky pěstí - Karenina instrukce k zacházení s elektronikou číslo jedna - a znovu zaměřila anténu, ale nepomohlo to. Něco se uvnitř muselo porouchat.

Co by teď udělala Karen? Určitě by tu nezůstala jen tak sedět a čekat na smrt. Pohni zadkem, škvrně. Až tě dostihne noc, umřeš.

Její odpověď zachytili. Musela tomu věřit. Přijdou si pro ni. Teď musí hlavně přežít, dokud nepřijdou.

Talíř antény by pro ni byl příliš velkou zátěží. Nemohla s sebou vzít nic kromě toho nejnужnějšího. Po soumraku jí dojde kyslík. Položila vysílačku na zem a vykročila vpřed.

Stanley, velitel záchranné mise, hleděl na rentgenový snímek raketového motoru. Byly čtyři hodiny ráno. Tuto noc už nezamhouří oko, v šest má být ve Washingtonu kvůli zprávě pro Kongres.

"Jak se rozhodnete, veliteli?" řekl raketový technik. "Na rentgenu žádnou chybu nevidíme, ale může být dobře ukrytá. Každopádně, profil neodpovídá normálu, ale nemusí se to projevit hned při startu."

"Jak dlouhé by bylo zdržení, kdybychom stroje podrobili inspekci?"

"Když by byly v pořádku, tak den. Když ne, dva, možná tři."

Velitel Stanley nespokojeně zabubnoval prsty. Nesnášel, když ho okolnosti nutily dělat náhlá rozhodnutí. "Jaká by byla obvyklá procedura?"

"Normálně bychom stroje podrobili inspekci."

"Udělejte to."

Povzdechl si. Další den. Někdo tam nahoře počítá s tím, že pomoc přijde včas. Pokud je ovšem ta žena ještě naživu. Pokud náhlé přerušení vysílání neznamená selhání i dalších systémů.

Pokud najde způsob, jak přežít bez vzduchu.

Na Zemi by to byl maratónský běh. Na Měsíci to bylo pohodlné poskakování. Po deseti mílích cesta přešla do jednoduchého rytmu: chvíli chůze, chvíli běh, chvíli skákání podobné klokanímu běhu ve zpomaleném filmu. Nejhorším nepřítelem byla nuda.

Kamarádi z akademie - částečně ze závesti k jejím vynikajícím výsledkům, díky nimž byla ze třídy vybrána pro tento let právě ona - si z ní nemilosrdně utahovali, že její loď má za úkol proletět jen několik kilometrů nad Měsícem, aniž by měla přistát. Teď má šanci vidět z měsíčního povrchu víc, než kdokoli v historii kosmonautiky. Přemýšlela, co by tomu asi její spolužáci řekli. Rozhodně bude mít o čem vyprávět - pokud to ovšem přežije.

Tenké zapípání ji vytrhlo z myšlenek. Zkontrolovala displej i všechny ukazatele. Čas: osm celých tři hodin. Funkce systémů v normálu, jen zdroj energie z kolektorů slabě pod normou. Během několika minut našla závadu: kolektory pokrývala tenká vrstva prachu. Nebylo to nic vážného, snadno ho může otřít. Jestli nenajde způsob chůze, který by neodhazoval na kolektory prach, může se klidně každých několik hodin zastavit a zamést si před prahem. Otřela kolektory a pokračovala v postupu.

Slunce nehybně viselo nad obzorem a hypnoticky modrý přísvit pomalu rotující Země stoupal po obloze. Znovu se ponořila do svých myšlenek. Moonshadow měl být jednoduchou misí, mapovací let na nízké orbitě, jehož účelem bylo vyhlédnout místo pro budoucí měsíční základnu. Moonshadow nebyl určen k přistání, ani na Měsíci, ani kdekoli jinde.

Nicméně s ním přistála; musela.

Zatímco Trish kráčela pustou planinou na západ, zjevovaly se jí před očima noční můry plné krve a padání, Sanjiv vedle ní umíral, Theresa byla v laboratorním modulu již mrtvá, Měsíc se hrozivě přibližoval, otáčel se za průzory v podivném úhlu. Musela zastavit rotaci lodi a zamířit ji k terminátoru, rozhraní světla a tmy - v šikmých slunečních paprscích jsou lépe vidět nerovnosti povrchu. Uzavřel přívod paliva a nezapomeň odpálit tanky těsně před přistáním, abys zabránila explozi.

To už je pryč. Soustřed' se na přítomnost. Jednu nohu před druhou. A znovu. A znovu. Opět signál nízkého napětí. Že by zase prach?

Pohlédla dolů na navigační kontrolky a zjištění, že ušla již sto padesát kilometrů, v ní vyvolalo šok.

Čas na přestávku. Posadila se na kámen, vytáhla z úložného prostoru přesnídávkový balíček a nastavila si budíček na patnáct minut. Vzduchotěsná pečeť na balíčku byla vyrobena tak, aby pasovala do otvoru ve spodní části přilby. Důležité je, aby nebyl uzávěr obalen pískem. Dvakrát balíček zkontrolovala, než ho zasunula do přilby a otevřela. Pak posunula potravinovou tyčinku dovnitř, takže mohla sklonit hlavu a po částech z ní ukusovat. Tyčinka byla tvrdá a nepatrně sladká.

Pohlédla západním směrem přes mírně se zvedající planinu. Obzor vypadal ploše a neskutečně, jako namalovaná kulisa téměř na dosah ruky. Na Měsíci by mělo být možné udržovat rychlost chůze patnáct až dvacet mil za hodinu - s přestávkami na spaní možná deset. Může ujít pěkně dlouhý kus cesty.

Karen by se to líbilo, odjakživa měla zálibu v pěších túrách pustinou. "Pěkný výhled, svým způsobem, vid', ségro?" řekla Trish. "Kdo by si to byl pomyslel, že existuje tolik odstínů šedé. A tak prázdná pláž - škoda, že k vodě je to tak daleko."

Je čas hnout se z místa. Vydala se dál. Terén byl rovný, avšak posetý krátery všech velikostí. Měsíc je překvapivě plochý; jen jedno procento jeho povrchu má sklon větší než patnáct stupňů. Malé kopečky snadno přeskákala, ty větší obešla. V nízké gravitaci jí taková chůze nedělala problémy. A tak šla. Necítila únavu, ale když se podívala na displeje a zjistila, že kráčí už dvacet hodin, přinutila se zastavit.

Spaní byl opravdový problém. Sluneční kolektory se sice daly ze skafandru odepnout, pak ale neplnily svou funkci pohonu pro životně důležité jednotky. Nakonec našla způsob, jak krátký kabel natáhnout dostatečně daleko, aby mohla kolektory položit vedle skafandru a nepřerušit přitom přívod energie. Musela si jen dávat pozor, aby se na ně ve spánku nepřekulila. Nedokázala usnout. Po dlouhé době konečně upadla do neklidného spánku. Nezdálo se jí o Moonshadow, jak by očekávala, ale o její sestře, Karen, která - ve snu - byla stále ještě naživu, jen si z ní vystřelila zprávou o své smrti.

Po probuzení se nedokázala zorientovat, bolely jí všechny svaly, a pak si najednou uvědomila, kde je. Země stála vysoko nad horizontem. Vstala, zívla si a vykročila na západ přes prachové duny.

Tlačily ji boty. Měnila krok, od obyčejné chůze k poskakování, od poskakování ke klokaním skokům. Trochu to pomohlo, ale ne dost. Cítila, jak se jí na nohou tvoří puchýře, ale neexistoval způsob, jak by si mohla boty sundat a něco s tím udělat.

Karen dokázala cestovat i s puchýři na nohou a nikdy si nestěžovala. Měla si před cestou nacpat do skafandru přezůvky. Alespoň byla bolest v šestinové gravitaci jakž takž snesitelná. Po nějaké chvíli jí nohy jednoduše znecitlivěly.

Menší krátery přeskakovala, větší obcházela, ještě větší přelezla. U Mare Smythii se dostala na horší terén, povrch začal být příliš členitý. Musela zpomalit. Svahy kráterů byly zalité sluncem, ale dna kráterů a údolí se dál topila ve stínu.

Puchýře jí začaly prskat, v nohách pulsovala bodavá bolest. Kousla se do rtu, aby nekřičela, a postupovala dál. Dalších pár set kilometrů a dosáhla Mare Spumans - Moře pěny - a terén se znovu vyrovnal. Teď napříč Spumans a pak do severního výběžku Fecundity a přes Tranquility.

Někdy kolem šestého dne cesty musela minout starou tranquillitskou základnu; bedlivěji během chůze vyhlížela na obzoru, ale nic neviděla. Nejspíše ji minula o několik stovek kilometrů; její cesta se již stáčela k severu, jak mířila přes severní okraj kráteru Julius Caesar do Mare Vaporum, aby se vyhnula vysokým horám. Místo dávného přistání na Měsíci bylo příliš malé na to, aby ho zpozorovala, i kdyby šla jen nedaleko něj.

"To je pech," řekla si nahlas. "Táhnu se sem takovou dálku a jediná turistická atrakce v okolí stovek mil je zavřená. A tak to dopadá vždycky, vid', ségro?"

Nebyl tu nikdo, kdo by se zasmál jejímu vtipu, a tak se mu za chvíli zasmála sama.

Probuzení ze zmatených snů pod černou oblohou a neměnným slunečním svitem, zívnutí a vykročení na další pochod ještě před úplným procitnutím. Doušek zteplalé vody a snaha nemyslet na to, z čeho byla recyklována. Přestávka, pečlivé čištění solárních kolektorů, zdroje života. Chůze. Přestávka. Znovu spánek, slunce přišpendlené k obloze na stejném místě jako bylo v době předchozího procitnutí. Další den totéž. A znovu. A znovu.

Balíčky s výživou jsou lehce stravitelné, ale každých několik dní si člověk musí stejně odlehčit. Skafandr nedokáže recyklovat tuhý odpad, takže je třeba počkat, až je z exkrementů vysáta všechna voda, a pak je hnědý prášek vypuštěn do vakua. Trasa putování je tak označována hromádkami, sotva rozeznatelnými od měsíčního prachu.

Na západ, stále na západ, v honbě za sluncem.

Země byla vysoko na obloze; už ji mohla vidět, jen když se zaklonila v zádech. Když se Země ocitla přímo v nadhlavníku, zastavila se a oslavovala: otevřela imaginární láhev šampaňského a připíjela si s neviditelnými společníky. Slunce už bylo vysoko nad obzorem. Během šesti dnů přešla čtvrtinu měsíčního obvodu.

Minula jižní svah kráteru Copernicus. Krajina kolem ní teď byla bizarní, všude kolem balvany velké jako domy, jako palivové nádrže k raketoplánu. Vyhýbala se zrádným místům a pokoušela se najít co nejschůdnější cestu. Nechala vysílačku zapnutou a hlásila všechny podrobnosti svého postupu. "Tady pozor na nohy, vypadá to tu nebezpečně. Teď půjdeme nahoru do kopce; myslíš, že bychom měli šplhat nebo to raději obejít?"

Nikdo jí neporadil. Ocitla se před skalnatou horou. Možná to byla ztuhlá vulkanická bublina, ale neuvědomovala si, že by tato oblast byla někdy vulkanicky aktivní. Okolí je dost nepřehledné. Z vrcholu bude mít šanci prostudovat terén. "Okay, poslouchajte všichni. Tohle šplhání nebude nejsnadnější, takže zůstaňte blízko a dávejte pozor, kam dávám nohy. Hlavně neriskovat - raději budu pomalá a opatrná, než rychlá a mrtvá. Nějaké otázky?" Ticho, výborně. "Tak jo. Na vrcholku si dáme patnáct minut pauzu. Za mnou."

Za okrajem Copernica byl Oceanus Procellarum, hladký jako golfové hřiště. Trish klouzala lehce nad pískem. Karen a Létajíci Holand'an se vždy vlekli někde za ní, nebo spěchali napřed, takže byli mimo dohled. Ten hloupý pes pořád následoval Karen jako nějaká loutka, i když to byla Trish, kdo ho krmil a naléval mu každý den do misky čerstvou vodu, zatímco Karen byla ve škole. To, že se Karen nedržela vzadu, Trish rozčilovalo. Karen jí slíbila, že tentokrát bude Trish v čele. Ale nedala na sobě nic znát. Karen ji jednou označila za malého parchanta a ona byla nyní rozhodnutá ukázat, že se dovede chovat jako dospělá. Každopádně, mapu měla ona. Jestli se Karen ztratí, bude si za to moct sama.

Opět stočila kurs mírně na sever, kde mapa slibovala rovnější terén. Rozhlédla se, jestli je Karen nablízku, a překvapil ji pohled na Zemi, která visela nad obzorem jako obrovský, hrbatý míč. Karen tu samozřejmě nebyla. Karen zemřela před mnoha lety. Trish tu byla sama ve skafandru, který ji škrábal, svědil a na stehnech drásal kůži skoro do krve. Možná si ho měla lépe upravit, ale kdo by počítal s tím, že s ním bude podnikat takovou túru?

Není to fér, že ona se musí vláčet se skafandrem a Karen ne. Karen mohla dělat spoustu věcí, které jiní dělat nemohli, ale jak to přijde, že nemusí mít skafandr? Každý musí mít skafandr. To je pravidlo číslo jedna. Ohlédla se na Karen, aby se jí na to zeptala. Karen se hořce zasmála. "Já nemusím nosit skafandr, ty moje pitomá sestřičko, protože já jsem mrtvá. Ležím v rakvi pod zemí, pamatuješ?"

Ach, ano, tak to opravdu bylo. Jasně, když je Karen mrtvá, nemusí přece nosit skafandr. Po několik dalších kilometrů to dávalo smysl, a tak putovaly dál společně v tichosti, dokud Trish něco nenapadlo. "Hej, počkej - jestli jsi mrtvá, jak to, že jsi tady?"

"Protože já tady nejsem, hlupáčku. Jsem jenom výplod tvojí přebujelé představivosti."

Trish se s úlekem ohlédla přes rameno. Karen tam nebyla. Karen tam nikdy nebyla. "Promiň. Prosím, vrať se. Prosím."

Zakopla a upadla, klouzala v mračnu prachu po vnitřní straně kráteru. Snažila se ze všech sil, aby jela obličejem dolů, aby pod sebou nerozdrtila solární křídla připevněná na zádech. Když se konečně její jízda zastavila, ticho jí zvonilo v uších a přes průzor přilby se táhl dlouhý škrábanec jako nezahojená jizva. Dvojitě tvrzené sklo našťestí vydrželo - jinak by se na něj už neměl kdo dívat

Prohlédla skafandr. Nikde nebyl porušený, ale titanová vzpěra, která držela levé křídlo solárního kolektoru, byla ohnutá téměř k prasknutí. Jako zázrakem to ostatní části vybavení přežily v pořádku. Odepnula si kolektory a studovala rozsah poškození. Ohnula vzpěru do pokud možno původní polohy a vyztužila ji psacím perem a kouskem drátu. Pero se stejně k ničemu jinému nehodilo; bylo štěstí, že ho už dávno nevyhodila. Opatrně vyzkoušela spojení.

Velký tlak už nevydrží, ale jestli sebou už nebude moc házet, mělo by to stačit. Stejně si potřebovala odpočinout.

Když se probudila, zhodnotila situaci. Zatímco nevěnovala velkou pozornost své trase, terén pozvolna přešel do pahorkatiny. Další postup bude mnohem pomalejší.

"Je na čase vstávat, bábovko," řekla Karen. Zívla, protáhla se a ohlédla se za linií otisků svých bot. Na konci řady stop visela nad obzorem Země jako tenká modrá kopule. Vypadala velmi blízko, jediná barevná skvrna v šedivé krajině. "Dvanáct dní a obešla jsi už půlku Měsíce," řekla si nahlas. "To není špatné, prcku. Není to žádná sláva, ale není to vůbec špatné. Trénuješ na maratón, nebo co?"

Trish vstala a rozeběhla se, její nohy automaticky vklouzly do rytmu, zatímco upíjela recyklovanou vodu a snažila se svlažit okoralé rty. Aniž by se otočila, zavolala na Karen za sebou. "Pohni sebou, ještě máme před sebou slušný kus cesty. Tak jdeš nebo ne?"

V oslnivé záři slunce byl povrch beze stínů, jakoby dvourozměrný. Trish měla co dělat, aby nacházela pro nohy oporu a klopýtala přes kameny, které byly na ploché krajině téměř neviditelné. Jednu nohu před druhou. A znovu. A znovu.

Nadšení z cesty se dávno vytratilo a zanechalo po sobě jen skálopevné rozhodnutí pokračovat dál, což v ní vyvolávalo duševní otupělost. Trish trávila čas hádkami s Karen, vyprávěním detailů ze svého osobního života a tajně přitom doufala, že se to Karen bude líbit, že řekne něco v tom smyslu, že je na ni hrdá. Najednou si uvědomila, že Karen ji vůbec neposlouchá; musela někam odejít, aniž by si toho Trish všimla.

Zastavila se na okraji dlouhé, vlnící se průrvy. Vypadala úplně jako vyschlé říční koryto, čekající, až ho naplní déšť, ale Trish věděla, že nikdy vodu nespátřilo. Na dně průrvy byl odjakživa jen vysušený prach. Pomalu se spouštěla ke dnu a dávala si pozor, aby znovu nezakopla a neriskovala zničení křehkých kolektorů. Pohlédla vzhůru k protějším okrajům průrvy. Stála tam Karen a mávala na ni. "Dělej! Přestaň s okouněním, ty hlemejždi - chceš tam dole zůstat navěky?"

"Proč ten spěch? Stejně máme slušný náskok. Slunce je vysoko na obloze a už máme půlku Měsíce za sebou. Zvládneme to, žádný vrásky."

Karen slézala dolů po svahu, klouzala po prachu jako lyžař. Přitiskla obličej na průzor Trishiny přilby a zadívala se jí do očí s tak upřeným pohledem, až jí přeběhl mráz po zádech. "Ten spěch, moje líná sestřičko, je proto, že máme za sebou teprve polovinu cesty, tu snazší polovinu. Od teďka to už budou jen samá pohoří a pahorkatiny, musíš ještě ujít šest tisíc kilometrů v rozbitém skafandru a když zpomalíš a necháš slunce, aby tě předhonilo, naběhneš si do takového drobného problému - budeš mrtvá, mrtvá, mrtvá, právě tak jako já. Nebude se ti to líbit, to mi věř. Takže teď zvedni tu svou krásnou línou prdelku a pohni kostrou!"

Opravdu se její postup vpřed zpomalil. Už nemohla seskakovat se svahů jako předtím, protože by se mohla ulomit poškozená příčka a ona by se musela zastavit a pracně ji opravovat. Zmizely rovné planiny; zdálo se, že teď už budou následovat jen pole posetá velkými kameny, krátery, nebo pohoří. Osmnáctého dne dorazila k ohromnému kamennému oblouku. Tyčil se jí vysoko nad hlavou a ona si s úžasem kladla otázku, jak něco takového mohlo vzniknout přirozeným způsobem.

"Určitě to nebylo větrem," řekla Karen. "Tipovala bych to na lávu. Propálila se horským hřebenem a nechala po sobě díru. Mikrometeory pak celé věky útvar obrušovaly. Ale stejně je to hezké, co?"

"Nádherné."

Nedaleko oblouku vstoupila do pralesa tvořeného jehličkami krystalů. Nejprve byly malé a lámaly se pod jejíma nohama jako skleněné střípky. Ale zanedlouho se začaly tyčit do výšky a vytvářely šestiboké spirály a minarety vrhající fantastické odlesky. V absolutním tichu procházela mezi krystaly, oněměla úžasem nad světelnými pablesky vycházejícími ze

safírových trsů. Křišťálová džungle začala postupně mizet, nahrazována gigantickými krystalovými balvany, lesknoucími se na slunci. Smaragdy? Diamanty?

"Nevím, holčičko. Ale stojí nám v cestě. Budu ráda, až je budeme mít za zády."

Po chvíli začaly i krystalové balvany řídnout, dokud z nich nezbylo jen několik duhových odlesků na úbočích kolem ní, a nakonec byly z okolních kamenů zase jen obyčejné kameny.

Kráter Daedalus, střed odvrácené strany Měsíce. Tentokrát žádné oslavy. Slunce se už dávno zastavilo ve svém pomalém stoupání po obloze a nezadržitelně se začalo sklánět k horizontu před nimi.

"Je to běh o závod se sluncem, holčičko, a slunce se nemusí zastavovat k odpočinku. Ztrácíš náskok."

"Jsem unavená. Copak nevidíš, jak jsem unavená? Je mi mizerně. Všechno mě bolí. Nech mě, abych si odpočinula. Jen pár minut, prosím!"

"Můžeš odpočívat, až budeš mrtvá." Karen se zasmála vysokým, přidušeným smíchem. Trish si najednou uvědomila, že se ocitla na pokraji hysterie. Okamžitě se přestala smát. "Tak sebou pohni, prcku. No tak!"

Měsíční povrch pod ní ubíhal jako šedivý šlapací mlýn.

Zvýšené úsilí a dobrý úmysl nic nezměnily na tom, že slunce vítězilo. S každým dalším probuzením pozorovala, že je kotouč o něco blíž k horizontu a že jí o něco víc svítí přímo do očí.

Přímo před sebou uviděla ve sluneční záři oázu, ostrůvek trávy a stromů uprostřed mrtvé pouště. Dokonce mohla slyšet kvakání žab: braap, braap, BRAAP!

Ne. Nebyla tam žádná oáza, byl to zvuk poplašeného signálu. Dezorientovaně se zastavila. Přehřátí. Klimatizace skafandru se porouchala. Trvalo jí půl dne, než našla ucpaný přívod k chladicí směsi a další tři hodiny utopené v potu, než objevila způsob, jak přívod opravit, aniž by vypustila ven vzácnou kapalinu. Slunce se přiblížilo o další dlaň k obzoru.

Nyní měla slunce přímo proti obličejí. Stíny kamenů se k ní natahovaly jako hladová chapadla, i ta nejmenší vypadala záluďně a nebezpečně. Karen opět kráčela po jejím boku, ale tentokrát mlčky.

"Proč se mnou nemluvíš? Provedla jsem něco? Řekla jsem něco špatného? Řekni mi to."

"Já tady nejsem, sestřičko. Jsem mrtvá. Myslím, že je načase, aby ses s tím smířila."

"Tohle neříkej. Nemůžeš být mrtvá."

"Jsem jenom zidealizovaná představa v tvé hlavě. Někdo mě jít. Nech mě prosím tě jít!"

"Nemůžu. Neodcházej. Hele - vzpomínáš, jak jsme si jednou schovaly úspory za celý rok, abychom si mohly koupit koně? A jak jsme pak našly nemocné kotě, a tak jsme ho zanesly k veterináři i s našimi úsporami a on ho dal do pořádku a peníze si nevzal?"

"Jo, vzpomínám si. Ale stejně se nám nepodařilo našetřit dost na koně." Karen si povzdechla. "Myslíš, že to bylo snadný vyrůst s malou protivnou ségrou, která ti byla pořád v patách a napodobovala všechno po tobě?"

"Já nebyla protivná."

"Ale byla."

"Ne. Nebyla. Zbožňovala jsem tě."

"Já vím. Dovol, holčičko, abych tě ujistila, že tím jsi mi to nijak neulehčila. Myslíš, že je snadné být uctíváný? Být pořád vzorem? Ježíši, celou střední školu, kdykoliv jsem si chtěla trochu zafetovat, musela jsem utéct někam hodně daleko a dělat to potají, protože jinak by to moje zatracená sestřička dělala po mně."

"To není pravda."

"Probud' se, holčičko. Jasně, že to je pravda. Vždycky jsem tě měla v patách. Mohla jsem dělat cokoli a vždycky jsi to hned napodobovala. Musela jsem dít, abych před tebou měla náskok, ale tys mě vždy bez problémů následovala. Byla jsi chytřejší než já - a ty to víš, vid' - a jak si myslíš, že jsem se pak musela cítit?"

"Dobře, ale co já? Myslíš, že já to měla snadné? Vyrůstát potom s mrtvou sestrou... cokoliv jsem udělala, vždycky jsem slyšela 'Škoda, že nejsi víc jako Karen' a 'Karen by to takhle nikdy nedělala' a 'Kdyby tak Karen mohla...' Jak myslíš, že mi bylo, co? Ty jsi to měla snazší - to já jsem byla ta, která musela vždycky být zatraceným vzorným andílkem."

"Přeháníš. Pořád lepší než být mrtvá."

"Zatraceně, Karen, já tě milovala. Miluju tě. Proč jsi mě musela opustit?"

"Já vím, holčičko, ale nemůžu si pomoci. Promiň. Mám tě taky ráda, ale teď musím jít. Necháš mě odejít? Můžeš alespoň teď být sama sebou a přestat chtít být mnou?"

"Já... já se pokusím."

"Sbohem, sestřičko."

"Sbohem, Karen."

Byla sama mezi prodlužujícími se stíny na pusté, zbrázděné planině. Daleko před ní již slunce políbilo vrcholky hor. Prach, který vykopávala nohama, se choval podivně; místo, aby klesal k zemi, zůstával viset asi půl metru nad zemí. Přemýšlela o tak zvláštním úkazu a pak si všimla, že všude kolem ní začíná prach stoupat vzhůru. Na okamžik si myslela, že to je jen další halucinace, ale pak usoudila, že jde o nějaký elektrostatický jev. Kráčela houstnoucí mlhou měsíčního prachu. Slunce zrudlo a obloha dostala purpurový odstín.

Temnota ji přepadla jako přízrak. Za sebou uviděla osvětlené jen vrcholky hor, úpatí mizela ve stínu. Půda před ní byla pokrytá túnkami stínů, které musela obcházet. Vysílačku měla na příjmu, ale slyšela jen praskot poruch. Jediné, co by mohla zachytit, byl lokační signál Moonshadow, kdyby měla vrak na dohled. Už musela být blízko, ale krajinu kolem sebe ani trochu nepoznávala. Ta hora před ní - byla to ta samá, ze které se pokoušela navázat spojení se Zemí? Vyšplhala na ni, ale srpek z modrého mramoru nezahlédla. Snad ta další hora?

Temnota jí vystoupila ke kolenům. Stále klopýtala přes kameny, na které neviděla. Od nohou jí odletovaly jiskry a stopy, které po sobě nechávala, slabě zářily. Triboluminiscenční záření, napadlo ji - to ještě nikdy nikdo neviděl. Teď nemůže umřít, když se dostala tak blízko k cíli. Ale temnoty nečekají. Tma ležela všude kolem ní jako nehybný oceán a špičky balvanů z něj trčely ven, ozařovány slábnoucím světlem. Ozval se signál nízkého napětí, jak tma dosáhla k solárním kolektorům. Místo přistání muselo být už velmi blízko. Že by byl lokátor poškozený? Vyšplhala na vrchol další hory, do světla, a vyhlížela nějaké záchytné body. Neměla by tu už být záchranná mise?

Ozářený byl již jen vrcholek hory. Vyhlédla si nejvyšší dosažitelný horský vrchol a vypravila se potmě k němu, klopýtala v oceánu černého inkoustu, přitahovaná světlem jako potápěč vodní hladinou. Když konečně vystoupala až na nejvyšší bod hory, schoulila se na svém kamenitém ostrůvku a zoufale sledovala, jak se k ní stahuje tma. Kde jsou? Kde jenom jsou?

Na Zemi pokračovaly práce na přípravě záchranné mise ve frenetickém tempu, ale drobné problémy a nepatrná zpoždění, která by byla před obyčejným letem běžnou rutinou, narůstaly s blížícím se nezbytným termínem startu do gigantických rozměrů.

Lhůta daná pro start byla absurdně krátká. Původně měla mise odstartovat za čtyři měsíce, ne za čtyři týdny. Technici, kteří měli být na dovolené, pracovali dobrovolně přesčasy a dodavatelé, kterým obvykle trvá měsíce, než dodají zboží, vyřizovali objednávky ze dne na den. Kosmická loď se původně měla jmenovat Průzkumník, ale nyní byl název změněn na Zachránce. Přípravy byly maximálně urychleny a tahače odvezly plavidlo do Kosmického centra měsíce před plánovaným termínem. Následovaly přídatné nádrže s palivem a obvyklé testování. Zatímco záchranné mužstvo trénovalo na simulátoru všechny možné scénáře celé akce, přistávací modul byl v rychlosti přebudován tak, aby unesl ještě třetí osobu. Čtyři týdny po katastrofě Moonshadow byla záchranná loď připravena ke startu a byly provedeny

propočty letové trajektorie. Posádka byla vyvezena raketoplánem na oběžnou dráhu a tam se nalodila na palubu Zachránce.

Třicet dní poté, co nečekaný nouzový signál z Měsíce ukázal, že havárii Moonshadow někdo přežil, opustil Zachránce oběžnou dráhu a zamířil k Měsíci.

Kapitán Stanley přešel z vrcholku pahorku u místa dopadu světlometem ještě jednou trosky kosmické lodi a zavrtěl hlavou v němém obdivu. "Neuvěřitelný pilotní kousek," řekl. "Vypadá to, že použila k brždění TEI motor."

"Je to zázrak," zašeptala Tanya Nakora. "Škoda, že jí to nezachránilo život."

Stopy Patricie Mulliganové byly zřetelně obtištěny do prachu kolem místa dopadu. Když záchranný tým prohlížel vrakoviště, našel osamělou řadu stop mířící na západ, přetínající nejbližší horský hřeben a mizející za obzorem. Stanley odložil dalekohled. Stopy, které by se vracely, nebyly nikde v dohledu. "Vypadá to, jako by si chtěla prohlédnout Měsíc, dřív než jí dojde kyslík," řekl. Pomalu zavrtěl hlavou uvnitř přilby. "Zajímalo by mě, jak daleko se asi dostala."

"Je ještě šance, že by mohla být naživu?" zeptala se Nakora. "Bylo to bystré děvče."

"Ani bystrost člověku nepomůže, aby mohl dýchat vakuum. Co si chcete namlouvat - tahle záchranná akce byla od začátku politickou hrou. Nikdy jsme neměli naději, že tu ještě zastihneme někoho naživu."

"Stejně bychom se měli pokusit o pátrání, nebo ne?"

Stanley zakroutil hlavou a poklepal si na přilbu. "Počkejte chvíli, mám něco ve vysílače. Asi jsem zachytil nějakou zpětnou vazbu - skoro to zní jako lidský hlas."

"Já to také slyším, kapitáne. To je ale divné."

Hlas v reproduktoru byl velmi slabý. "Nezhasínejte ta světla."

Prosím, prosím, nezhasínejte světla." Stanley pohlédl na Nakoru. "Také to..."

"Slyším, to, kapitáne, ale nemůžu tomu uvěřit." Stanley uchopil světlomet a začal pátrat na horizontu. "Haló!"

Zachránce volá astronautku Patricii Mulliganovou. Kde k čertu jste?"

Kdysi ten skafandr býval zářivě bílý. Nyní byl špinavě šedý od měsíčního prachu, jen poškrábané a zprohýbané solární kolektory byly pečlivě očištěny od špíny. Skoro stejně poničená byla postava uvnitř skafandru.

Po jídle a koupeli se dala natolik do pořádku, aby jim všechno pověděla.

"To všechno díky vrcholku té hory. Vyšplhala jsem na ni, abych zůstala co nejdéle na slunci, a tam jsem uslyšela vaše vysílačky."

Nakora kývla. "To nás také napadlo. Ale to ostatní - během těch uplynulých třiceti dní - vážně jste obešla celý Měsíc kolem dokola? Jedenáct tisíc kilometrů?"

Trish přikývla. "Bylo to to jediné, co mě v tu chvíli napadlo. Spočetla jsem si, že to je asi jako z New Yorku do Los Angeles a zpátky. Takovou vzdálenost lidé ušli a také přežili. Moje cestovní rychlost byla asi deset mil v hodině. Nejhorší byla odvrácená strana, protože byla mnohem členitější než přivrácená. Byla ale zvláštní a místy dokonce krásná. Nevěřili byste, co všechno jsem viděla."

Zavrtěla hlavou a tiše se zasmála. "Mně samotné se nechce věřit některým věcem, kterých jsem byla svědkem. Ta intenzita prožitku - jsme teprve sotva na povrchu. Ještě se sem vrátím, kapitáne, to slibuju."

"Určitě," řekl kapitán Stanley. "Určitě se ještě vrátíte."

Modul se začal zvedat z povrchu Měsíce a Trish naposledy vyhlédla z okénka. Na okamžik se jí zdálo, že venku vidí stát osamělou postavu, která jí mává na rozloučenou. Neodpověděla.

Když se podívala ven znovu, nebylo tam nic než pustá měsíční krajina.

přeložil Ivan Adamovič